

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglašni in ostanili se račune po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

Gosp. Burgstaller je zopet enkrat ozbiljno govoril!

Ljudje žive in tavajo po svetu, katerim je urojena razvada, da morajo govoriti posebno tedaj, ko niso poklicani, kadar nimajo čemu oporekati, ko ne morejo ovreči trdne resnice; in vendar so takšni možje, ki hočejo časi „z glavo v zid butati“ in metati pesek v oči poslušalcem. Tak mož se nam vidi g. Burgstaller! Nedavno je trdil neresnico v državnem zboru, da so Italijani v večini na Primorskem. Mislimo, da dela vse to proti svojemu prepričanju, iz gole strasti proti Slovanstvu, osvedočen, da edino na tak način si pribori v državni zbornici kakšen „bravo“ od levičarjev in pa da mu potem njegova italijanska tržaška „patriotična, Avstriji zelo udana stranka“ kadri in vpije „ovviva“ ter da mu italijanski „patriotični“ časniki prepevajo hvalne pesni.

Dne 1. maja je slov. poslanec g. Klun izvrstno govoril v seji državnega zbora o šolstvu na Slovenskem in grajal šolsko upravo, ker ne odgovarja zahtevam in željam našega ljudstva. Omenja kranjske in ljubljanske gimnazije in potem preide na ljudske šole slovenske in očita naučnemu ministerstvu, da še danes nimajo koroški Slovenci osnovnih šol v materinem jeziku in 1429 tržaških slovenskih starišev še danes čaka otvoritve slovenske ljudske šole v Trstu, kjer ni nijedne.

V državnem zboru seji 2. maja se je gosp. Burgstaller čutil zopet poln neke modrosti, katero bi bil rad oddal širjim krogom, da se ne pogubi. Vstane in trdi, da v Trstu ni nikakor slovensko občinstvo pritiskano od italijanske strani (čujte! tržaški Slovenci in okoličani in o prihodnji volitvi tecite oddat mu svoj glas!), saj ima vse česar si želi, ima ednajst slovenskih ljudskih šol.

Miljeni gosp. Burgstaller! ako še zdaj tega ne veste, povemo vam mi, da imenovane šole so v okolici tržaške in ne v Trstu! Opéne, Katinara, Barkovlje. Skedenj itd. niso v Trstu, in kam naj hodi v šolo deca tržaških slovenskih starišev? Stvar je že davno dognana in omlačena; vsakemu razumnemu in poštemu človeku je stvar podpolno jasna. Le

nekaterim strastnim fanatičnim italijanskim trdoglavežem, h katerim prištevamo z vso pravico gosp. Burgstallerja, le tem ne gre v glavo, kako more ta „inferiora rasa“ slovenska zahtevati celó svojih šol. Bog jim razsvetli prav kmalu um, da spoznajo gorostasno krivico, ki se godi nam tržaškim Slovincem!

Občni zbor

možke podružnice sv. Cirila in Metoda dne 29. aprila t. l.

(Konec.)

Temu lepemu poročilu zbor pritrdi. Tretja točka: Poročilo blagajnikovo. Namesto bolehnega blagajnika g. Železnika čita g. Ž.:

Račun od poslednjega občnega zbora do 31. decembra 1887. Dohodki: Ustanovna gl. 35, letniki gl. 67, učnina 83 gl. 51 kr., darila gl. 295-38, od glavne blagajne gl. 388, od poprejšnjega blagajnika g. Živica gl. 51-46, za ustopenice pri veselici gl. 198-04. Skupaj gl. 1118-49. Troški: Za stanovanje otrošk. zabavišča gl. 153, za stanovanje učiteljice gl. 40, za mesečno plačilo učiteljice gl. 240, za služabnico gl. 54, za les gl. 41-46, za čuvarja gl. 4-40, za popraviljanje vrta gl. 21-73, pošiljatev glavne blagajnice gl. 300, za troške v zabavišči gl. 10-39, tiskarni Dolene gl. 31-20, za veselice gl. 182-06, za vožnje gl. 3-40, za poštnino 30 kr. Skupaj gl. 1081-94.

Ostane zatorej dohodkov 36 gl. 55 kr. Račun sta pregledala, primerjala s pobotnicami in drugimi prilogami in našla podpolno v redu gospoda Ivan Valenčič in L. Žvab.

Prijetno je iznenadila zbor vest, da se je od 1. januarja do 29. aprila nabralo samih darov 131 gl. 80 novč.

Na vprašanje g. načelnika, ima li kdo kaj dodat ali popraviti v tem računu, ne oglasi se nikdo in s tem zbor odobri poročilo.

O četrtej točki: Osnovna slovenska šola v Trstu, govori g. Žvab nekako tako-le:

Čestiti zbor!

Predmet, o katerem mi je danes razpravljati, je zelo težak, kajti tu bi moral natanko dokazovati, na kaj se prav za prav opiramo mi Slovenci v Trstu zahte-

vajoči svojih narodnih šol? Da zelo mučna vprašanja, in mučen bi bil odgovor, ako bi vsa ta stvar ne bila že poprej prerešena in pretresena. To mi je v tolažbo in zatorej smatram to točko kakor zelo lahko; saj je vendar že vsakemu poglavcu tržaškemu predobro znano, da tukaj ne živi samo Vlahi, temveč da je preko 30.000 Slovencev, ki imajo po božjih in človeških zakonih tudi nekoliko prava živeti kakor narod z vsemi svojimi pravicami, in ne samo plačevati neiznosni davek in prelivati o vojski kri za domovino. To naše slovensko prebivalstvo tržaško zahtevalo je s prošnjo dne 20. maja 1883. leta slovenskih šol od magistrata. Podpisalo je bilo to prošnjo 1429 slovenskih očetov in izročilo političnemu društvu „Edinost“, naj se ono potegne pri italijanskem mestnem zboru tržaškem za nje. In kaj se zgodi? To, česar smo že poprej pričakovali, a boljše rečeno, česar smo se poprej bali! V seji mestnega zbora 18. decembra 1883. leta je bila ta prošnja naravnost odbita, dasi je naš g. poslanec Nabergoj stvar temeljito zagovarjal v obširnem govoru in četudi ga je g. Š. Nadlišek dobro podpiral. — Pol. društvo „Edinost“ je nato poslalo kmalu potem rekurs na namestništvo, z nadejo, da bode vsaj sl. tržaška vlada uvidela zakonitost naše zahteve in da nam prav kmalu ugodno reši vso važno zadevo. — Slavna gospoda! rekurs je res odposlalo društvo „Edinost“ na namestništvo, ali od namestništva ni bilo odgovora, ni dobrega ni slabega. Po mnogem moledovanji in po urgrnjanji odbilo je sl. namestništvo na ur rekurs in potrdilo sklep mestnega zbora. In koliko časa je ležal utok na namestništvo? Dve leti in pol! Takó se podvzajajo reševati slovenske ulege!

Zdaj vprašam čestiti zbor: kdo nam meče še polena pod noge razven magistrata? — Slavna domača vlada!

Ko je pol. društvo „Edinost“ vendar enkrat prejelo odgovor, sklenolo je storiti korak dalje in pritožiti se na visoko ministerstvo. Dogovorjeno, storjeno! Lani se je poslal dotični rekurs na ministerstvo; a danes društvo ne ve še ničesar o rešitvi. zatorej se je nedavno ukrenolo v glavnem zboru „Edinosti“, naj se naprosi naš g. poslanec Nabergoj, da bi v državnem zboru interpeliral ekselenco ministra Gauča, pod katero klopjo leži imenovana prošnja in ali

namerava visoko ministerstvo kmalu rešiti stvar? Prepričani smo, da bodo to pravično interpelacijo podpirali tudi drugi poslanci. Toliko glede prošnje za slovensko šolo od strani pol. društva „Edinost“.

A pomislimo dobro, da ta zadeva se bode po pravem potu vlekla še dolgo in bogve koliko zim bomo preživeli, dokler bode to rešeno in dokler se prisili magistrat, naj nam vzdržuje slovenske osnovne šole.

Nam bi bilo do tedaj mirno še čakati odrešenja in naši otroci bi se italijančili kakor doslej.

Čestita gospoda! nam je pa druga pot odprta, da brez klanjanja in prošnje lahko odpremo slovensko šolo v Trstu. In to iskreno željo nam lahko izpolni sl. družba sv. Cirila in Metoda! O tem se je že toliko govorilo v našem podružničnem lanskem glavnem zboru, v poslednji glavni skupščini v Trstu, pisalo se je mnogo v našem domačem listu, in tudi današnje zapisnikarjevo izvestje poroča o tem tako natanko, da bi bilo odveč mi še enkrat vse to ponavljati. Poglavitni namen mojim skromnim besedam je samo ta, da stavi predlog na glasovanje:

Slavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se prosi, naj vplete v dnevni red prihodnje glavne skupščine tudi točko: Ustanovitev prvega slovenskega razreda v Trstu s 15. septembrom ali s 1. oktobrom t. l. počenši.

Na to se oglasi g. prof. Mandić ter pravi, da se popolnoma strinja s predgovornikom, predlaga pa, da se v resolucijo vsprejme beseda zahteve a namesto prosi, kajti družba sv. Cirila in Metoda ima namen ohraniti slovenski življenjski območje; Trst je pa za slovenstvo tolike važnosti, da moramo v imenu naroda in njega bodočnosti to od vodstva zahtevati! Predlog je bil enoglasno sprejet.

Pri peti točki predlaga g. Bunc, naj se lanskemu načelnistvu ženske podružnice sv. Cirila in Metoda izreče priznanje na uspešnem delovanju. G. Živic nasvetuje novemu ženskem odboru naj se v vsem drži vzgleda lanskega načelnistva.

G. prof. Mandić izreka na to zahvalo odstopajočemu načelnistvu možke podružnice za njega uspešno delovanje. Z odobravanjem sprejeto. G. Bunc predlaga, da občni zbor izreče g. Žvabu, ki je

časno vnanjest in bil v družbi zelo uljuden. Stara mati ga ljubi do sedaj in se srdi, ako govori o njem z neuvážanjem. Stara mati je vedela, da je Saint Germaine mogel razpolagati z mnogim denarjem. Sklenola je pribegniti k njemu, napisala mu pismice in prosila ga takoj priti k njej. Stari čudak prišel je precej in dobil jo je v strašnem gôrji. Opisala mu je sè samimi črnimi bojami moževno barbarstvo in rekla naposled, da vso svojo nadejstvo polaga na njega družbo in ljubeznjivost. Saint Germaine se je zamislil. „Jaz vam lahko služim s to svoto, rekel je; a znam, da ne bode imeli pokoja, dokler mi ne vrneta, a jaz bi vas ne hotel uvesti v novo zadrego. A je drugo sredstvo: vi morete igro zopet dobiti.“ — No ljubeznivi grof, odgovori stara mati: jaz vam pravim, da mi nimamo prav nič denarja. — „Denarja tu ni treba, reče Saint Germaine: izvolite me poslušati.“ Tu jej je odkril tajno, za katero bi vsak izmed nas mnogo dal...

Mladi igralci udvojili so pazljivost. Tanski zažge lulo, vzdahne in nadaljuje:

— Baš tisti večer javila se je stara mati v Versailles „au jeu de la reine“. Vojvoda Orleanski je metal; stara mati se je zlehka opravičevala, da ni prinesla dolga, v opravičenje izmislila si je malo historijo in začela proti njemu pontirovati. Izbrala je tri karte, postavila jih je eno za drugo; vse tri priigrale so jej sonika in stara mati je igro popolnoma nazaj dobila.

PODLISTEK.

Pikova dama. *)

Ruski spisal A. S. Puškin, prevél I. H.

L.

A v nenastnyje dni
Sobiralisj oni
Casto;
Gnuli — Bog jih prosti! —
Ot pjatidesjati
Na sto;
I vyigryvali
I otpisyvali
M-lom.
Tak v nenastnyje dni
Zanimalisj oni
Delom.

Nekoč igralo jih je nekaj pri gardijskem častniku Narumovu. Dolga zimska noč je prošla kmalu; večerjat so šli ob petih jutraj. Onim, kateri so pri igri dobili, šla je jed v slast; ostali so sedeli raztreseni pred praznimi krožniki. A prišel je na mizo šampanjec, razgovor se je oživil in vsi so se ga udeležili.

— Kaj je s teboj, Surin? vprašal je gospodar.

— Zaigral sem, po navadi. Treba mi je priznati, da sem nesrečen: igram mirandol, ne razburim se nikdar, ne spra-

viš me nikakor iz ravnovesja, a vendar izgubljam!

— In ti se nisi nobenkrat udal? Nobenkrat postavil na ruto? .. Tvrdo tvoja zdi se mi čudovita.

— A kakov je Kerman! reče eden izmed gostov, kazaje na mladega inženirja; nikdar ni prijel kart v roke, nikdar ni pripognol ni ednega parolija, a sedi do petih z nami in gleda na našo igro.

— Igra me zelo zanima, pravi Herman; vendar ne morem žrtvovati tega, kar mi je neobhodno potrebno, v nadeji pridobiti kaj črez potrebo.

— Herman je Nemec; on je varčen — to je vse! opazi Tomski. A če je kedo meni neumljiv, je to moja stara mati, grofinja Ana Fedotovna.

— Kako? kaj? zakriče gosti.

— Ne morem umeti, nadaljuje Tomski, kako da stara mati moja ne pontiruje.

— No, kaj je tu čudnega, reče Narumov: da osemdesetletna starka ne pontiruje?

— Vi zatorej o njej ničesa ne veste?

— Ne! res, ničesar!

— O, tedaj poslušajte! Vedite, stara mati moja je šla pred šestdesetimi leti v Pariz in bila je tam prav v modi. Ljudje so tekali za njo, da bi videli „la Venus moscovite“; Richelieu hodil je za njo in ona uverja, da bi se bil malone ustretil zaradi njene tverlosti. Tisti čas igrala so dame „faraona“. Enkrat je pri dvoru zaigrala — in to je z besedo potrdila —

*) Pikova dama znači tajno nedobroželjnost. Novejša sanjska knjiga.

tako rekoč duša družtvu in se v ta namen toliko žrtvuje, posebna zahvala na njegovem trudu. Predlog je z navdušenjem sprejet. Na to se je vršila volitev. Izvoljeni so: prvomestnikom gosp. prof. Mate Mandić, njega namestnikom gosp. Ivan Bunc, zapisnikarjem g. Ljud. Furlani, njega namestnikom g. Lovro Žvab, blagajnikom g. Srečko Bartelj, njega namestnikom g. Fr. Žitko.

Za izvolitev podružničnih zastopnikov na glavni skupščini daje občini zbor načelnistvu oblast, da potrebno ukrene.

Na to predsednik s trikratnim „živio“ na presvetlega cesarja zaključil zborovanje.

Govor poslanca dr. Gregra

v državnem zboru dne 17. aprila 1888. (Konec.)

O času, ko so se smrti cesarja Viljema, zmagovalca pri Sadovi, v Avstriji spominali na tak način, kakor bi v drugih državah bilo jedva dovoljeno; ko so avstrijski listi izhajali s črnim robom in ko so romale deputacije avstrijskih državljanov v Berlin, odredila je policija, da ne sme biti banket na čast Strossmayerju, možu, kateremu gre zaslug, da so mogli zatreti ustajo 1848. leta s hrvatskimi polki (Dobro! dobro! na desnici.) Znani izrek: „Hvaležnost hiše Habsburške“ velja še danes (gibanje) in slovanski narodi v državi si bodo zapomnili to hvaležnost. To je pa tudi žalostni dokaz, kako globoko se je pogreznola ta državna polovica pod tiranstvo madjarskega naroda.

Prepovedanih je bilo veliko število delalskih shodov. Samo na Dunaji jih je bilo prepovedanih v štirinajstih dneh cela vrsta, kar je znano: Nulla dies sine linea. Še hujše je bilo v Pragi. Tako postopanje policije nikakor ne more povečati zapiranja v sedanjo vladno. Vlada ni samo nasprotna vsakemu svobodnemu gibanju, ampak je na tistem naravnost sovražna vsem narodno-političnim težnjam. Izumila je mnogo izjemnih zakonov in kmalu bodo vse svobode le na papirju. Avstrija pa tudi ni absolutistična država. Avstrija je nekaj hujšega, ona je država ministersko-birokratične samovoljnosti pod plaščem ustavnih naprav (živahno odobravanje) in vendar se stalo v prestolnem govoru: „Avstrija bode zavetišče za pravico njenih narodov in dežel, stalno stanovišče pravice in prave svobode.“

V finančnem oziru bila je politika ministerstva neuspešna. Dohodki so se znatno povečali, nič manj nego za 130 milijonov na leto, in vendar se je državni dolg pomnožil za 523 milijonov. Tako je spolnilo Taaffejevo ministerstvo obljubo, da ne bode delalo dolgov! O blagostanji obrtnikov se uže dolgo govoriti ne more, najprirednejši rokodelci bori se s potrebo in bedo. Nemčija je povišala carino na žito proti nam, obetano olajšanje, kar se tiče prevažanja po železnih cestah, se je pač spolnilo s podaljšanjem privilegija severne železnice in uničenjem češke mlinske industrije z refakcijami. (Dobro! na desnici.) Zboljšalo se je samo stanje dušebrižnikov s katehetskim

— Slučaj! reče eden izmed gostov.
— Pripovedka! opazi Herman.
— Morebiti zaznamenovane karte! pravi tretji.
— Mislim, da ne, odgovarja važno Tomski.

— Kako! pravi Narumov: ti imaš staro mater, katera ugame tri karte po vrsti, a ti si dosedaj nisi priučil njene kabalistike?

— Da, za vruga! odgovori Tomski; imela je štiri sinove, v tem čišlu tudi mojega očeta; vsi štirje so obupani igralci in ni ednemu ni odkrila svoje tajne, dasi to ne bi bilo slabo za nje in za me. Noglejte, kaj mi je pripovedal strije, grof Ivan Iljič, in v čem me je uverjal s častno besedo. Pokojni Čaplicki, baš tisti, ki je umrl v siromaštvu zapravivši milijone, zaigral je enkrat v mladosti svojeje, — pomnim, Zoriču — okolo treh sto tisoč. Bil je obupan. Starej materi, katera je bila vselej stroga šalostim mladih ljudij, usmili se Čaplicki. Dala mu je tri karte, da bi jih postavil eno za drugo, in moral jej je dati častno besedo, da potem ne bode nikdar več igral. Čaplicki je postavil na prvo karto petdeset tisoč in dobil sonika; pripognol je paroli, paroli — pe — igro dobil in imel še dobiček . . .

— Vender, čas je iti spat: čez četrt ure bode uže šest.

— V istini, danilo se je uže: mladi ljudje izpijo ter se razido.

(Dalje prih.)

zakonom na stroške dežel, občin in davkoplačevalcev.

Položaj vse države se je jako shujšal pod to vladno, to dokazuje žalostna podoba splošnega propadanja kmetijskega prebivalstva, narastanje hipotekarnih dolgov, množenje eksekucij in preseljevanje v Ameriko. Moči države so moči njenih državljanov in te so se zmanjšale pod sedanjo vladno. Država bode pri kraji, kadar finančni minister ne bode več mogel jemati davkov iz žepov državljanov, in sijajna podoba, katero je razvil finančni minister, je le slepilo, fata morgana, za katero se skriva beda prebivalstva. (Klici: Tako je!)

To so rezultati devetletnega vladanja grofa Taaffe-ja, to so posledice slovesnih obljub. Na podlagi teh obljub poslal je češki narod po dolgoletnej abstinenci svoje zastopnike zopet v državni zbor, v zapiranje in v dobri veri v te obljube oklenoli so se Čehi vlade in jej devet let opravljali službo zvestega Eckarta. In plačilo za njih službo je zatiranje državno-pravnega prepričanja češkega naroda, slabljenje pogojev narodnega obstanka, kratenje državljanske svobode, povišanje splošnega državnega bremena, propad občnega blagostanja. To so uspehi te vladne metode, to so pridobitve čeških poslancev za njihovo devetletno službovanje! Ali se je potem čuditi, da je češki narod izgubil zaupanje v sedanjo vladno in da vedno širši krogi češkega naroda stopajo v opozicijo proti sedanjim vladam? (Odobravanje na desnici.)

Vedno mi doné po ušesih besede, ktere je nedavno izustil državni kancelar: „Če hočemo v Nemčiji vesti vojno s popolnim učinkom naše narodne sile, mora to biti vojna, katera se bode vela z navdušenjem, ter tedaj se pokaže vsa narodna sila.“

In jaz si mislim: Moj Bog, ko bi se Avstrija zamotala v kako vojno, — in mnogo je neumnih glav, ki tiraajo Avstrijo v vojno — od kod naj pride navdušenje, če večina v državi ne vidi drugega kot sovražno silo in zatirateljico narodnih teženj? Na to vprašanje naj odgovori vojni minister; da pa so stvari tako daleč prišle, naj se pa najvišji vojskinec gospod zahvali onim, ki so zamorili navdušenje za pravico in razcvet patriotizma. (Odobravanje na desnici.) Moja stranka seveda ne more misliti, da bi vrgla to vladno; za to je pre-slaba, če tudi bi radi gospode na ministerskeje klopi videli na kaki drugi klopi. (Hrupna veselost.) Proti vladnemu programu, kakor se je bil razglasil v prestolnem govoru, mi ne delamo opozicije; privrženci smo tega programa in bili smo prijatelji ministerskega predsednika grofa Taaffe-ja 1879. leta, moramo pa biti odločni nasprotniki ministerskega predsednika grofa Taaffe-ja 1888. leta; radi bi le pripravili vladno, da obdrži svoj lastni program 1879. leta. (Glasno odobravanje na desnici.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Slovenski poslanec dr. Gregorec izustil je v državnem zboru 3. t. m. jako lep govor, v katerem je pristno naslikal naš položaj. Rekel je mej drugim, da narodnost, (katere ohrana nam je zajamčena po §. 19 osnovnih državnih postav) se ne kaže samo v jeziku. Narodnost obsega pokolenje in prosvetna svojstva. Prosvetna svojstva se javljajo pa po verstvi, po socialnem redu, morali, pisavi, šegah in navadah in po vedi in umetelnosti. Vse to dobiva svoj najvažnejši izraz v jeziku, v materinem jeziku. Slovenci na Štajerskem in Koroškem so imeli izci Marije Terezije samo nemške šole. Še le po stoletjih so sprevideli, da so take šole brez vse koristi in za absolutista Bacha dovolilo se je slovenskemu vladiki Slomščeku uvesti slovenščino kot učni jezik v osnovne šole. Po samoupravi dežel in po nemškem šulferajnu pa se nemčijo Slovani. Nam Slovanom se zdi, da je svrha nemškega šulferajna strogo prusaško mišljenje utihopiti in utrditi mej avstrijskimi Nemci. (Foregger pripomi: Za Rusijo izvestno ne delamo!) (Grégr zavrne: Mi ne dobivamo iz Rusije nič, vi pa iz Berlina!) Na to razpravlja dr. Gregorec, da če je Nemeem dovoljeno nabirati za svoje šolsko društvo izven Avstrije na Nemškem denarje, ne sme se to zameriti Italijanom, ako v Italiji nabirajo za „pro patrio“, kakor tudi ne Rumuncem, ako bi v to svrhu iskali pomoči v Bukareštu in bi se do sledno tudi Slovanom ne smelo zameriti, ako bi si iskali podpore v Belemgradu

ali ako bi romali v Moskvo, da si nalovijo nekoliko rubljev. Slovenci so izmej vseh Slovanov najdlje časa pod vladno habsburške hiše. Dokazali so dejanski na vseh bojnih poljih in o vsakej drugej priliki svojo udanost, zato nismo zaslužili, da se na tak način postopa z nami. Znano je, da si prizadevamo pridobiti si simpatij pri Jugoslovanih. Ti si pa ne bodo mogli misliti, da pošteno mislimo ter da jim dobro želimo, ako vidijo, da so njih bratje v Avstro-Ogrskeje v mnogih obzirih popolnoma heloti brez vseh pravic in da se na tak način postopa z njimi. Pravijo, da se bliža vojska z neko velesilo pravoskvo. Mi Jugoslovani si take strašne vojske ne želimo, ker vemo, da bi bila našej državi na škodo in na korist Anglije. Ako bi nas pa doletela ta nesreča, moram reči, da je tako postopanje se Slovani v Avstro-Ogrskeje najslabša priprava za to vojsko! — Tako je posl. dr. Gregorec, ki se bori za narodno samoupravo avstrijskih narodov, povedal vladnim možem velike resnice v obraz; želeli je, da bi se jih te besede takoj prijele. Kakor smo uže rekli, v našem parlamentu so škandali tako rekoč na dnevnem redu. Dogodil se je tudi te dni mej Luegerjem in Swobodo (zagriženim Nemeem). Lueger je temu očital, da je ponarejal listine. Na to je nastala scena, kakor po navadi, obsipali so se gospodje z neuljudnostimi. Naposled je bil izvoljen odsek, da stvar preiše. In poslanci, ki so plačani, da se posvetujejo o materialnem in duševnem dobrotitji narodov, tratiti so morali dragi čas s takimi osebnimi stvarmi. Rezultat je bil ta, da je Swoboda dobil svojo pravico in je bil Lueger zavrnjen.

V državnem zboru je sedaj debata o visokih šolah. Pri tej točki naši poslanci ne bodo govorili, kar je tudi popolnoma umljivo, saj mi Slovenci še osnovnih narodnih šol nimamo, kaj še le visoke šole; teh ne bomo imeli še kmalu. Zahtevati bi smeli, da visokošolci, vzlasti juristi, ki so zvršili svoje nauke na zagrebškem vseučilišču smejo vršiti prakso v Avstriji ter tukaj dobivati tudi državne službe. Saj nas je Jugoslovanov dovolj, da bi nam država morala dati vsem skupaj vsaj eno vseučilišče. Pri tej točki oglašil se je naš prijatelj (?) gosp. Luzzatto ter se krepko potegnil za žide, ktere so nekateri poslanci pobijali ter tožili, da bodo naša vseučilišča, posebno pa dunajsko kmalu malone popolnoma židovska. Antisemit Türk je prav pristno omenil v nekem svojem govoru, da bi židje, ki imajo drugo vero in popolnoma drugo moralo kakor mi kristijani, ne smeli biti nastavljeni na naših šolah kot učitelji in bi tudi morali imeti svoje šole. Luzzatto je zavračal Türkovo čes, da imajo židje nemški, italijanski, francoski in angleški to moralo kakor njih krščanski sodržavljeni, da so zvesti podaniki in v Avstriji posebno dobri patrijotje (!). Če zatorej Türk želi, da bi se vsaj deloma uvela verska šola, je to samo vprašanje vkusa in izvira iz sovrašstva proti židom. Naposled se gosp. Luzzatto poteguje za italijansko vseučilišče ali vsaj juridično fakulteto v Trstu. Preporoču v ta namen došle peticije v uvaženje, posebno za to, ker se občina tržaška obvezuje na svoje troške sezidati vseučiliško poslopje. Proračun za visoke šole je bil sprejet. Sprejete so bile na uvaženje tudi resolucije: ob osnovanji bogoslovne fakultete na češkem vseučilišču v Pragi, resolucija ob osnovanji medicinske fakultete v Lvovu, resolucija o sezidanjih posebnega poslopja za kemične stolice na češkeje tehniki v Pragi ter resolucija, v kateri se pozivlje vladno, naj prevdari, ali bi ne bilo mogoče doseči svrhe, katero ima visoka gozdarska šola (Schule für Bodenkultur) tako, da se uvedejo dotični predmeti v druge visoke šole.

Vnanje dežele.

„Nord“, glasilo ruskega vnanjega ministerstva piše ob agitaciji na Kreti in v Macedoniji: Bati se je, da je to samo predigra dobro premišljenega velikega preobrata. Kakor je pa sedanji položaj zapleten in nestanovit, ne bode prevzela nobena velevlast strašne odgovornosti zopet načeti vzhodno vprašanje. Rešenje tega vprašanja je pa posebno za to še nevarno, ker bolgarsko vprašanje še ni rešeno ter neposredno upliva na vse balkanske narode. Ruski listi zavračajo avstrijske novine, ki dolže Rusijo, da dela na Grškem, Srbskem in Rumunskem spletke, t. j. da ščuje na Rumunskem proti kralju in vladni ter punta narod, da hujša Grke proti Turčiji in si prizadeva zanetiti ustajo v Macedoniji. Vse to, pravijo ruski listi, ima takozvana mirovna liga na vesti, ne pa Rusija. Vesti, da si Ru-

sija prizadeva izposlovati novo posojilo, so neresnične. Izvestno je, da je finančni minister Višnegradski sam došle mu ponudbe kar na kratko odbil.

Gospod Hristić srbski ministerski predsednik zatrja, da ne kani omejiti svobode štampe, pravi, da hoče samo prestopke proti tiskovnemu zakonu strogo kaznovati. Mi pa smo prepričani, da so dnevi srbskih opozicijskih listov šteti. Saj vemo, kako se da raztezati pomen besede „tiskovni prestopok“. Vse kar bo proti g. Hristiću, moralo bode v zapor. Vesti, ktere so s posebno slastjo širili dunajski in peštanski listi, da je posebno armada zadovoljna z novim ministerstvom, so neistinite. To nam jasno kaže prepis, ki je navstal mej novim vojnim ministrom Protićem in generalom Lešjaninom, zaradi katerih hoče ta pustiti službo. Bivši ministerski predsednik general Gruić je uže umirovljen. Dunajski listi trosijo v svet strašno vest, da hočejo zmerni radikali ob novih volitvah zanetiti v deželi upor, skrajni radikali pa da hočejo celo kralja umoriti. Vse te „zarote“ sta „kapral“ Hristić in Milan „veliki“ uže zasledila in sedaj se bode začel lov na vse poštenjake in domoljube. Vprašanje je, koliko časa bode še ta blazni kralj in njegova banda gospodarila v nesrečnej Srbiji?

Na Bolgarskem, kjer knez Koburg v Trnovem in drugod tako vrolo pije in napija, ni vse tako v redu, kakor poročajo nemški listi. Pred mesecem počil je v Čirpanu upor. Kmetje niso hoteli plačati davkov in so se spuntali. Te vesti še do danes niso listi preklicali. Ruski listi poročajo, da so v desetih okrajih nastali neredi in da revulucionarno gibanje vedno raste. Klementina, kneževa mati, pride še ta mesec v Sofijo. Koncem avgusta bode železnica do Carigrada odprta.

Francoska patrijotična liga začela je, odkar so izstopili Ferryjevi privrženci, zopet odločno delovati in sicer v Nemeem sovražnem zmislu. V osrednjega odbora seji dne 1. maja sklenolo se je zopet objaviti oni paragraf družtenih pravil, ki zahteva revizijo frankobrodkega miru in zopetno pridobitev Alzacije-Lorene, kakor tudi reformo republikanskih ustavov.

Knez Bismark se je v pogovoru z nekim visokim dostojanstvenikom izrazil, da je prepričan, da se nam še dolgo ni bati vojske. Če prav na Ruskem dobivajo neki panslavisti visoke in uplívne službe, ne bode to uplivalo na vnanjo rusko politiko, katero vodi car sam in carju Bismark zaupa. Z druge strani pa misli, da Avstrija ne bode pretiravala svoje zahteve na Balkanu. Ako bi morali priti do tega, da se Carigrad okupuje, imela bi Anglija pred vsemi prednost. (Vpraša se pa, kaj bi rekla Rusija na to?) Carju Friederiku je malo odleglo, sedaj uže malo govori in je bil prvič po dolgih mesecih zopet z drugimi pri obedu.

DOPISI.

• Iz Boršta ali z Brega. Slavni kulturni svet za Istro se prve dni marca t. l. po večletnem spanju vzbudil in oznanil po župnijah, da ima več baž vrtnarskega in poljskega semena, katero hoče brezplačno poslati onim, ki se za nje oglašijo. Jaz sem se oglašil in prosil semena, več vrst zelenjav. Še le 26. aprila t. l. dobim zavoj z napisom: Angurie romane! — Tedaj di nje, same dinje in sicer rimske dinje naj sadim po naših hribatih in jako sušni deželi! — Za boga! ali so ti gospodje v Poreči baje da imeli dinje na vratu in laško trobojnico na klobuku, ko so po celem mesečnem posvetoivanji poslali v Breg seme rimskih dinj, po katerih ni nihče vprašal?

Torej taka poljedelska modrost sedi v Poreči in pošilja državno denarje v Italijo za seme rimskih dinj.

Vsak slovanski kmet bi znal boljše razvideti, katero seme je za ta ali oni kraj, kakor pa ona poreška gospoda, kateri se je dalo oblast in denar, da skrbi za poljedelski napredek naše dežele.

Uboga Istra! tako delajo s teboj potomeci onih Lahov, ki so prišli lačni v tvoje vasi in mesta, pa ko pijavke izsesali kri tvojih hrvaških in slovenskih otrok!

Iz Materijske občine 30. aprila. [Izv. dopis.] Kakor je cenjena „Edinost“ v svojej 34. številki prinesla vest o delenjju sv. birme v Brezovici 29. t. m., izvršilo se je to v najlepšem redu. Na prvi dan po ukazu obč. glavarja napravil se je nad Brezovico krasen slavolok iz bršljana s primernim napisom od obeh stranij in več vihrajočih narodnih in cesarskih zastav; pred slavolokom čakala je vsa šolska mlada

dina iz Materije in Brezovice se svojima gg. učiteljema Debenjakom in Martelan- eem in ves zbor Materijske občine.

Po 5. uri popoldne došle se svojim spremstvom presvetli vladika gospod dr. Glavina do blizu šolske mladine; tam iz- stopi z voza ter deleč sv. blagoslov po- mika se proti slavoloku, kder ga obč. gla- var g. Kaspar Kastelic v imenu občine pozdravi s primernim nagovom; in potem ko se poslovi prevzvišeni vladika od obč. glavarja, pomika se med zvonjenjem dalje v Brezovico.

Dne 29. aprila došlo je k svetej po- tvrdi ali birmi ogromno število otrok, ka- teri so bili pred sv. birmo v veronauku izpraševani ter izvrstno odgovarjali tako, da so bili od prevzvišenega škofa javno pohvaljeni.

Po dovršenem sv. opraviu blagovolil je milostivi vladika sprejemati deputacije, med katerimi je bila tudi kaplanije Slivje, katera je izročila v važnej zadevi pre- svetlemu gosp. vladiki pismo ter upati je, da bode tej kaplaniji brez odloga pomagano.

V Štorjah 29. aprila. Uže leto in tri mesece je preteklo, odkar je preminol častiti gospod Ivan Teran, bivši tu- kajšnji duhovni pastir in od onega časa smo še vedno brez njega, akoravno šteje naša duhovnja 765 duš. Sedaj nam je vender zasijalo upanje, da dobodemo du- hovnega v osebi č. gosp. Dobravca iz Drage. A zopet se je to upanje nekoliko zmanjšalo, ko smo zvedeli pred nekate- rimi dnevi, da je ta gospod izbolel. Bog dal, da bi kmalu ozdravel ter prišel v našo vas, kjer ga staro in mlado željno pričakuje.

Ker je naša cerkev malo korakov udaljena od vasi, zato stražita pri cerkvi vsako noč dva moža (?), katera se vr- stita po hišah, a kljub temu so dne 26. t. m. po noči udrli neznani tatovi v tukaj- šnjo cerkev, pobrali nekaj srebrnih cer- kvenih posodic ter brez sledu pete od- nesli. Škoda, katero so prouzročili, se ceni okolo 50 gld., ker nadomestiti bode treba stare cerkvene posodice z novimi. Da so bili ti tatovi jako predrzni, kaže to, ker so šli na pokopališče, izdrli železen križ, vzeli par valjarjev v mrtvašnici ter s tem si pomagali prodreti vrata pri zakristiji. Ko se jim je to posrečilo, preiskovali in premetovali so vso cerkveno opravo ter iskali le dragocenostij v srebru in zlatu, kajti druge cerkvene oprave se niso do- teknoili. Ako bi se bili spravili na cerkvena oblačila in drugo cerkveno opravo, pro- uzočili bi škodo na stotine in kdo bi po- tem vse to plačal? Zatorej, pazite stra- žarji pri cerkvi o ponočnih urah, kajti do sedaj ste stražili, da Bog pomagaj! Včasih pridejo za stražo k cerkvi otroci ne imejoči še 12. let. Kako ti stražijo, lahko vsak razume; zaspijo in lahko bi kdo še stražarje ukradel. Ako pa stražijo tudi odraseni, je malo boljše; v stražnici ležijo, pusijo cigaretko, morda še celo igrajo ter se malo brigajo za to kar se okolo njih godi. Pazite tedaj bolj na red pri straži, kajti lopovov ne manjka; če jih ni na deželi, pa pridejo iz bližnjega mesta Trsta. Ako bi morali stražarji vsako škodo povrniti, katera se zgodi vso njihove ne- marnosti, izvestno bi bolje pazili. Da so bili ti lopovi kaki brezverski mestni po- hajači, kaže tudi to, ker so pustili kelih male vrednosti na tleh ter ga nezasišano onečastili ter s tem vzdabili občno nevoljo in strašen, pravičen srd pri ljudeh. Va- rujte tedaj boljše cerkev, da se ne bode v njej nikoli več kaj tacega pripetilo!

Iz Podobirja na Koroškem. Draga m Edinost! sprejmi tudi z naših gor v svoje predalčke nekaj vrstic, naj tudi Primorski bratje zvedo stanje nas koroških Slovencev, namreč njih gibanje in srd naših nemšku- tarjev! Imeli smo 29. malega travna t. l. dva ustanovna zbora, enega v Apačah in drugega v Tolstem vrhu in sicer v Guštanju in en glavni zbor v Kotmari vasi. Kako se je pri poslednjih dveh vršilo, mi še ni znano. Omenim le Apaško podružnico sv. Cirila in Metoda; tu se je zbralo lepo število in pričeli smo zborovati o polu štirih popoldan. Prvi nagovori ljudstvo pooblaščenec in jim razložil pomen te po- družnice, potem zaključimo trikrat „živio“ presvetlemu cesarju, da nam je dal pra- vico tudi zborovati. Volil se je začasni odbor. Zdej govori častiti g. komendant Šerbiel iz Rebre, zatem č. gosp. Šercar, župnik iz Šmarjete in tudi domači č. g. Sepohar je izvrstno govoril, tako da so bili vsi ginjeni. Med tem pa prihrušijo ka- kor hudournik iz Galicije liberalni kričarji, slovenski odpadniki ali nemškutarji. Vodji sta jim bila Kusternik nadučitelj in neki

Šmaucar. Na mah prične svojo nemško glorio, pa njih petje je bilo podobno gr- demu vpitju, tako da so nas uže ušesa bo- lela; potem prihrušijo nekdo v zbornico in hoče nekatere na vsak način iz zbornice spraviti, pa mu je izpodletelo. Srditost je postala velika; neki kmet mu da podno- nico in ga ven pahne; ves bled prileti od same jeze, da je tako slabo opravil svoj posel. Zdej prične udrihati po duhovnih, da smo tako neumni, da jih poslušamo in da smo prismojeni, da Kranjcem denar po- šiljamo! Pa naj ne skrbijo za nas ti po- balinski kričarji, kam mi naš denar po- šiljamo!

Družtvo sv. Cirila in Metoda bo go- tovo boljše skrbelo za nas, kakor njih šul- ferajn. Družtvo sv. Cirila in Metoda jih tako jezi, da je nevarno, da bi kateri od jeze ne počil, za to se vseh sredstev po- služejo, da bi le mogli nas potem pri- vladi tožiti, da mir kalimo, kakor se jim je to na Ziljski Bistrici posrečilo, da jim je okrajno glavarstvo glavni zbor na vratih prepovedalo zaradi izgrediv, katere sami napravljajo.

Pa kljub vsem zaprekam le napre- dujemo; podružnice sv. Cirila in Metoda se snujejo zdaj hitro tako, da jih je na Koroškem zdaj uže osem! V tem letu se jih je osnovalo šest, pa kakor se čuje, jih bode zdaj leto še za polovico več.

Domače vesti.

Zadnja štev. našega lista nam je po- polnoma pošla. V nekaterih tabakarnah tržaških niso imeli takoj v soboto ob 5. uri popoldne niti ednega izvoda več in še vedno so prihajali ljudje potpraševati po „Edinosti“. Naše upravništvo samo je v zadregi in bi si želelo dobiti kakšnih 15 do 20 izvodov dobro ohranjenih „Edinosti“ št. 36. z dne 5. maja. Prosimo zatorej čestite čitatelje, katerim dotična številka ne služi, naj nam jo v najkraj- šem času blagovole poslati proti primer- nej odškodnini.

Občinski svet tržaški je imel v sredo 5. t. m. javno sejo. Predsedoval je župan dr. Bazzoni, vladno je zastopal okrajni gla- var baron Conrad; navzočih je bilo 36 svetnikov.

Po predlogu mestne delegacije se sklene zahtevati vladne potrditve za po- daljšanje bire 50 kr. za vsak hektoliter piva, ki je prešlo v lokalno uporabo.

Prošnja posestnikov transito-skla- dišč za vino in žgane pijače o začasnej odpravi pristojbin, katere se imajo plače- vati carinskemu osebju o službenih opravi- lilih s pijačami davku podvrženimi, izroči se na predlog svetnika Consola mestnej delegaciji v poročanje ter se jej ob enem nalaga, da se dogovori o tej zadevi z mest- nim carinskim uradom.

Čita se zatem poročilo mestne dele- gacije o pobiranju pristojbine 8 nč. za vož- nje na tramwayu do sv. Andreja. Iz po- ročila je razvidno, da ima družtvo pravico pobirati to pristojbino na temelji konce- sionalnega spisa. Svetnik Combi, ki je bil o tej zadevi interpeliral, zadovoljen je z odgovorom in preporeča, naj bode ma- gistrat previdnejši, kadar v prihodnje deli koncesije.

Za močenje miramarske ceste do Barkovelj od 1. maja do konca oktobra t. l. dovoljuje se izredni kredit 2000 gld. O tej priliki interpeluje svetnik dr. Mor- purgo poročevalca o nezadostnem moče- nji cest v mestu, preporečajoč, naj se strogo zahteva od podjetja za čiščenje cest, da se točno drži dogovora.

Na to se razpravlja o prošnji ravnateljstva mestnega gledališča za podporo letnih 25.000 gld. za tri prihodnja leta. Prošnja se opira na dober uspeh, kateri je imelo gledališče v materialnem oziru meseca oktobra lanskega leta, ker je imelo podporo in na dobro stanje ita- lijskih gledališč, katerim dovoljuje do- tična mestna podpore.

Svetnik dr. Venezian je za dovolje- nje ter predlaga, naj se izroči prošnja mestnej delegaciji za dalnje postopanje. Istega mnenja je dr. d'Angeli, ki zraven še preporeča, naj sestavi mestna delega- cija novi gledališki red, kateri označi sta- lišče gledališkega ravnateljstva in dolo- čuje pogodbe, pod katerimi ima stati gle- dališki konsorcij. Ta predlog želi v neko- liko promeniti svetnik dr. Consolo. Dr. Venezian pobija dostavke svojih predgo- vornikov trdeč, da se mestna delegacija ne more vezati v tem obziru na konkretne določbe in zatorej naj se izroči prošnja mestnej delegaciji. Ta predlog se sprejme.

Svetnik dr. Mopurgo interpeluje žu- pana o prošnji tukajšnjih gledališčnih po-

sestnikov in ravnateljev, v kateri se zahteva, da se uniče magistratove naredbe o pripravah za varnost obiskovalcev in da se uvede električna razsvetljava. Župan od- govori takoj, da je dotična prošnja uže pri požarni komisiji, ter da je izjavil upravni svet mestne plinarne, da ni pro- tiven osnovi električne osrednje postaje. Magistrat se je obrnel v tej zadevi na dunajski magistrat, da pozve, kakšne na- redbe so v tamošnjih električno razsvet- ljenih gledališih gledé varnosti občin- stva. Odgovora z Dunaja še ni.

Dovoljuje se povišana plača mestnim gasilem ter se odobri potrebni kredit v ta namen v znesku 1124 gld. 20 kr. Vsled tega dobé počenši 1. junija t. l. gasilci po 50 kr. na teden, četovodje pa po 5 gl. na mesec več.

Za ohranitev raznih mestnih poslopij se odobri trošek 3450.82 gold.

Za izkopavanja v Barkovljah se do- voli kasnej kredit 100 gld. in nadalje drugih 400 gld. za nadaljnja dela, ker je poudarjal svetnik dr. Righetti v svo- jem predlogu veliko važnost starinskih najdeb v Barkovljah.

Javna seja je bila končana ob 8. uri zvečer.

Nadaljevalo se je posvetovanje v tajnej seji, v kateri se je sklenilo to-le:

Pomočni uradnik pri računskem uradu, Josip Androsič se imenuje za kancelista v mestnej zastavljalnici.

Letna plača capovili v Barkovljah, Josipu Visintiniju se poviša na 500 gold.

Obnovi se najemnina za prostore le- karne v mestnej hiši. — Filomeni Carpa- nin se dovoli vdovnina 166 gold. 66 kr. na leto.

„Slovenska Čitalnica v Trstu“ poziva vse čestite družtvenike na glavni zbor, ki bode v nedeljo 27. maja 1888. l. ob 6½ uri zvečer. Dnevni red: 1. Govor predsednikov, 2. Poročilo tajnikov o družtvenem delo- vanji minolega leta. 4. Poročilo blagajni- kovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka družtvenih računov. 5. Posamični predlogi in interpelacije. 6. Volitev predsednika in odbora. 7. Volitev treh pregledovalcev družtvenih računov. ODBOR.

Opomba: Izvadek iz „poslovnika za glavni zbor“, §. 12. Družtvena uprava se voli s tajnim pismenim glasovanjem. Na jednem listku ima biti napisano ime predsednika, na drugem imena osmih odbornikov in treh namestnikov. V ta na- men bodete 2 uri pred napovedanim zborom pri- pravljene dve posodici, v kateri se devajo glasov- nice. To nadzorujejo odborniki in dva naprošena člana. Ako dobita 2 kandidata enako število glasov, odločuje kocka, katero potegne predsednik. Ako se za predsedništvo ali odborništvo ni do- bilo absolutne večine glasov, preide se na ožjo vo- litve med onimi, ki so dobili največ glasov. Glas- uje se osobno.

Posestniki iz Ricmanj, Loga, Katinare, Ključa itd. uložili so prošnjo na vodstvo državnih železnic, naj bi vlak vsaj po ½ mi- nute se ustavljal v Ricmanjah. Upamo, da jim vodstvo te zelo umestne prošnje ne odbije.

Imenovanje. Carinski oficijal Paskval Šurko v Trstu je imenovan za višjega oficijala ter premeščen h glavnemu carin- skemu uradu na Dunaj.

Prvosodnik višjega deželnega sodišča je imenoval g. Jakoba Staniča, doseda- njega kancelista pri okrajnem sodišču v Se- žani, za pristava gruntnega urada tu- kajšnjega deželnega sodišča.

Zdravstveno družtvo v Trstu. Ne- davno smo poročali, da se snuje odbor, ki ima ustanoviti tako družtvo. Zdej razpo- šilja ta ustanovni odbor poziv, naj se ob- činstvo mnogobrojno udeleži te prekornostne ustanove.

Izkopavanje v Barkovljah. [Kakor smo uže poročali, se je pred kratkim časom našlo v Barkovljah o izkopavanju kanala na zemljišči Ritter-Zuhonyjeve tovarne ostanke rimskega letovišča. Da se morejo ostanke odkriti, dovolila je mestna dele- gacija ravnateljstvu mestnega starinskega muzeja 100 gld. Ob enem se bode pred- ložilo mestnemu magistratu, naj dovoli 200 gld. v isto svrhu.

Statistika umrlih. Od 22. do 28. aprila t. l. je umrlo v Trstu 89 oseb in sicer 46 možkih in 43 ženskih. Po sta- rosti jih je bilo 15 do 1., 21 do 5., 9 do 20., 4 do 30., 6 do 40., 15 do 60., 16 do 80. leta in 3 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 19 oseb manj. Povprečno je umrlo med 1000 osebami 29-65.

Nagrada za cepljenje kôz je podelil letos deželni odbor Goriško-gradski zdrav- nikom dr. Dominiku Marchesaniju v Kor- minu in dr. Romanu Jakobiju v Ajdov- ščini.

Porotne obravnave začno v Trstu dné 18. junija ob 9. uri zjutraj. Za pred- sednika je določen g. Adolf Mozetič, za njega namestnika svetnika Domenik Sciolis in Kristijan Coleuc.

Tomboła, katero je imelo napraviti tržaško veteransko družtvo v nedeljo 6. t. m., bode zaradi raznih zaprek stoprav v nedeljo 13. t. m.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo v četrtek 3. t. m. v veselej družbi gl. 1-65.

J. Jurčičevih zbranih spisov je zagle- dal beli dan VII. zvezek, ki prinaša roman „Lepa Vida“ in izvirni historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodo- vine „Ivan Erazem Tatenbah“. To prelepo delo se dobiva v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani in sicer broširan zvezek po 60 novč., trdo vezan 1 gld. Jurčičeva dela bi lahko služila v čast tudi vedemju narodu, nego je naš slovenski, zatorej smo pre- pričani, da vsak zavedni Slovenec si na- roči ta zvezek in vse poprejšnje, ako jih še nema. Prvi naš pripovedovalec se mora poznati v vsakej domači hiši, saj pripo- veda vender tako domače, tako naravno. — Izvod, kateri smo mi prejeli nedavno, je res eleganten.

Josipa Stritarja zbranih spisov je prišel mej ljudi uže 45. snopič.

Mesečna statistika tržaška. Meseca marcija 1888 se je rodilo 449 otrok (212 možkih in 237 ženskih); 384 je bilo za- konskih in 65 nezakonskih. Umrlo je 240 možkih in 258 ženskih, zatorej vkupno 498 oseb. Največ oseb je umrlo dné 7. 8. in 21. (22), najmanj pa 16. (samo 8). Povprečno je umrlo vsak dan po 16—17 oseb. Porók je bilo 13. Bolnikov je bilo: v javnej bolnici 866, v porodilnici 5 žen- skih v sirotišnici 4 otroci v blaznici 115, oseb, vkupno tedaj 990. V oskrbnici je bilo 31. marcija 653 oseb. — Zaklanih je bilo 14819 glav in to: 1582 volov, 3 biki, 294 krav, 35 konj, 3124 telet, 46 kostru- nov, 9483 jagnjet in 248 prašičev. — Najtoplejši dan je bil 28. (18-8° Cels.), najmrzlejši 5. (— 4.5° Cels.) Deževalo je 17 dni, od 9.—24., izjemno 22. in 26.—30.

Državni muzej v Ogleji dobi stalno državno podporo po predlogu profesorja Hauserja v zadnji seji I. oddelka c. kr. centralne komisije za ohranitev umetelnih in zgodovinskih spomenikov. Denar se ima uporabiti za izkopavanje starorimskih ostankov.

Ubojstvo na Voloskem. V soboto 28. aprila so našli umorjenega posestnika Vin- cenca Pošiča na Voloskem. Imel je več ran, ki dokazujejo, da je bil zaboden. Za- prli so Pošičevega zeta Matijo Rovisa in njegovega brata, katera sta živela v večnem prepiru z rajnim ter ga baje da ubila iz maščevanja.

O furlanskej železnici javljajo go- riški listi, da pride vladni svetnik in višji nadzornik državnih železnic Viljem Dostal po vladnem nalogu v Gorico, da prouči železniške načrte za goriško zemljo.

Zblaznel je 23letni seljak Anton Kis- jak iz Barkovelj. Prijeli so ga stražniki po noči v ulici Barriera vecchia ter ga odveli v bolnico. — Isto tako so spoznali 30letnega mehanika Petra Degrassija iz Isole v nekej gostilni ulice Farneto, da ni pri pravej pameti. Tudi njega so spravi- li v blaznico.

Nesreča. V nedeljo 6. t. m. popo- ludne se je igral 8letni Rihard Basič, stan- ujoč v ulici S. Maurizio št. 11., na zidu v mestnem gozdiču. Padel je z višine in s početka ni bilo videti, da bi se bil po- škodoval. Po noči pa je imel ubogi otrok vedno večje bolečine, izgubil je glas in končno se mu je vllila kri iz ust. Pre- strašena mati je poklicala zdravnika, ka- teri je dal dete takoj prenesti v bolnico, kajti prepričal se je, da mu je počila žila v prsih. Otrok ne bode več ozdravel. O tej priliki zopet zaključimo: Stariši, pazite na svoje otroke!

Poskušeno samoubojstvo. V policij- skem zaporu se je hotela obesiti 19letna Roza Grünberg, ki je v preiskavi zaradi tatvine. Stražniki so jo opazili in ker se misli, da je nesrečnica zblaznela, odveli so jo v bolnico.

Policijsko. Težaki Mihel Macole, Fran Zupin in Anton Toffolo so se gostili v pi- varni v ulici Torrente. Račun je iznašal 3 gld. 76 nč. ali veseljaki niso imeli niti počenega groša v žepu. Gostilničar jih je dal zaradi tega zapreti in kasneje še-le je opazil, da je izginol tudi neznan človek, ki je bil v družbi s temi pošteniaki ter odnesel dva stola, vredna 5 gld. — Pro- dajalec Ivan Bradič iz Dalmacije je izro- čil nekemu črevljarju iz Kopra raznega blaga, vrednega 80 gld. ker je moral bolan v bolnico. Bradič umre in zatem črevljar blago proda in denar potrosi. Odveli so ga v zapor. — V ulici Riborgo so prijeli stražniki italijanska mornarja Vincencija di Fiori in Domenika Defelice ker sta na- padla mehanika Jakoba Marassoviča ter ga ranila z nožem.

